

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul :

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Comitetul pentru organizarea asociației generale Frăția Ortodoxă Română Cluj

CONVOCARE

Comitetul de inițiativă din Cluj, pentru înființarea unei organizații generale a mirenilor ortodocși din Mitropolia Ardealului, invită cu dragoste frățească obștea ortodoxă la

Adunarea generală de constituire

care se va ține la Cluj, în ziua de 5 Martie a. c. (Dumineca ortodoxiei) în sala Teatrului Național.

La această mare manifestație ortodoxă și națională vor lua parte toți Ierarhii Mitropoliei ardeleni.

ORDINEA DE ZI:

Sâmbătă, 4 Martie, ora 6 p. m. slujba priveghierii în amândouă bisericile ortodoxe.

Duminecă, 5 Martie, ora 8 a. m. liturghie arhierească în amândouă bisericile ortodoxe.

Ședința I la ora 10 a. m. în Teatrul Național.

1. Deschiderea adunării.
2. Proclamarea președinților de onoare.
3. Constituirea biroului.
4. Cuvântul Ierarhilor.

Ședința II la ora 4 p. m.

5. Votarea Statutelor.
 6. Alegerea Consiliului general.
 7. Alegerea membrilor de onoare.
 8. Conferința profesorului I. Lupas.
 9. Inscrierea membrilor.
 10. Votarea manifestului către obștea ortodoxă.
- Inchiderea adunării.

La ora 7 p. m. ședința Consiliului general pentru alegerea organelor statutare.

La ora 8¹/₂ p. m. Concert religios în sala festivă a Prefecturii județene, dat de Corul mixt al Episcopiei ortodoxe, sub conducerea dlui A. Bena, directorul Academiei de muzică din Cluj.

Cluj, la 14 Februar 1933.

Comitetul de inițiativă:

Președinte : Sextil Pușcariu.

Membri : Prof. Gh. Bogdan-Duică, Prof. N. Bogdan, Prof. I. Cătunean, Prof. S. Cloran, Prof. S. Dragomir, Prof. I. Lupas, Prof. I. Mateiu, P. Metes, Prof. V. Papilian, Prof. I. Popescu-Voitești, Gh. Sion, Prof. V. Stanciu, Prof. Gh. Stănescu.

NB. Participanții se bucură de 50% reducere pe C. F. R. scoțând bilet întreg care servește și pentru întoarcere pe lângă viza Episcopiei din Cluj. Pentru găzduire la Hotelurile „Astoria”, „Central” și „New-York”, unde se acordă earăș o reducere însemnată pentru locuință și masă, — rugăm doritorii de a li se reține camere să se anunțe cel puțin cu 5 zile înainte la Secretariatul Episcopiei, altfel nu putem garanta avantajile menționate.

O țărănime nouă

E o sugestivă expresie a părintelui arhim. I. Scriban, dedicată unei realități ce se impune tot mai mult. Nu e vorba de țărănimea inițiată în practicile politicianiste de neodihna așa de puțin desinteresată a trepădușilor electorali și-a unei prese făcută anume pentru stimularea celor mai fanatice pasiuni de partid. Nu e vorba de țărănimea «deșteaptă» și «cultivată» de demagogia votului universal, la întrunirile sfârșite cu rachiu, la cari li se spune că nu e Dumnezeu în cer, nici cinste pe pământ, că tot ce e mare și sfânt în lume, «învârteala» și îndrăzneala, că «popii» sunt trântori, iar îndemnul lor morale, palavre. E adevărat, frământarea de după războiu a creat și țărani de aceștia, victime lesne crezătoare ale inconștienței propagandei politice.

Dar în aceeași frământare, plus cea a tranșelor și-a bubuitului de tun, frământare în suferință și în nesiguranță, care te închide în singurătatea ta și te face să asisti la prăbușirea atâtor vechi coloane pe cari-ți sprijineai edificiul, de bine de rău echilibrat, al sufletului tău, — se conturează și o altă țărănime, cea cu adevărat a timpului viitor, țărănime nouă, pentru că noui sunt bazele sufletești pe cari se sprijină launtric. E «țărănimea Domnului Isus Hristos», căci Domnul Isus Hristos este fundamentul vieții lor, al faptelor și gândurilor lor de fiecare moment, marea realitate care se profilează pe întreg orizontul gândirii și vederii lor și le copleșește întreg sufletul. Este marele merit al acțiunii «Oastei Domnului» de-a fi restabilit legătura vie între Hristos și sufletul atâtor țărani de-ai noștri, de-a le fi fixat și subliniat în conștiința lor cu linii de lumină atotstrălucitoare pe Hristos ca centru al vieții lor religioase, făcând în același timp ordine în reprezentările lor religioase, cari erau înainte sau toate pe același plan sau țineau locul central acele

care nu-și capătă lumina și puterea decât dela Mântuitorul Hristos. Desigur că în această restaurare a lui Hristos, unora li s'a părut că se exagerează nemai amintindu-se nimic, sau foarte puțin că Hristos este în legătură indisolubilă și organică cu mireasa, cu sfânta biserică, că El tronează între sfinții Săi, având la dreapta pe Preacurata Sa maică, — dar aceasta se datorește elanului inițial al oricărei restaurări. Pe măsură ce se va canaliza curentul, va contempla pe Hristos în legătură cu ale Sale, dar El va trebui să rămână pururea centrul și nu ceva din ale Sale.

Țăranul nostru purificat în tradițiile și ocupațiile sale, în sufletul său așa de echilibrat și de treaz, în relațiile sale sobre cu copii și afabile cu lumea, de Hristos pe care știe de-acum mai sigur că-l poartă cu sine, e tipul țăranului viitor. Abuzul de beutură nu va mai întuneca sărbătorirea, așa de bogată în practici simbolice, a evenimentelor sale familiare; desnădejdea nu se va mai așterne peste seninul lui suflet ca să-l pornească în insulte la adresa Făcătorului său. Sobrietatea lui față de copii nu va degenera în asprime sălbatică și nici nu va face grea atmosfera din casă, căci în casă vor răsună mai des cântările de laudă către Dumnezeu și se va vorbi zilnic despre iubirea de oameni a Fiului Său. Plecat de-asupra plugului în sudoarea feții nu se va posomori și nu va speria vitele și păsările cu sudalme, ci se va însenina mângându-se cu Domnul. Domnul Isus Hristos îl va călăuzi și-i va pluti înainte în casă și pe ogoare; atăturile domnilor cari vin să-i ceară votul nu-l vor ispiti, iar la sfadă și la bătăi nu va ajunge în convenirile sale cu ceilalți consăteni. Cercetarea bisericii va fi cea mai mare bucurie a lui și a familiei lui, iar cuvintele preotului le va sorbi cu nesăț și le va explica acasă la ai săi. Nu va bârbi pe alții și nu se va

mândri, ci va fi gata de ajutor la orice năcaz al cuiva și plin de aceeași dragoste și față de omul cel mai nesocotit de alții. Rugăciunea și citirea cărților religioase, în primul rând a Sfintei Scripturi, îi va ocupa cea mai mare parte a zilelor de sărbătoare, ba chiar câte puțin din fiecare zi.

Aceasta e țărâtimea nouă a cărei avantgardă s'a ivit viguroasă și cuceritoare.

Dr. Dumitru Stăniloae.

În preajma Duminicii Ortodoxiei

Grija pentru tineretul academic

Am încrestat anul trecut cu deosebită satisfacție, în coloanele acestui ziar, evenimentul important al intrării preoțimii noastre în școala primară. La vremea sa, am spus acestui răsărit de soare că e o cucerire fără egal, în comparație cu tot ceea ce s'a făcut pe țărâm suflătesc în anii de după război. E limpede pentru oricine, că dacă urmărești să dai sufletului dreptul la viața pe care o cere imperios, dacă nădăjduiești să cobori pe plaiurile țării noastre dragi pietatea vremurilor calde dinaintea și din preajma războiului ce-a trecut, atunci, pentru ca reușita să-ți fie asigurată deplin, trebuie să începi cu cei mici și să-i crești pe ei departe de experiențele ce le-au încercat cei cari au gustat ororile războiului și otrăvurilor morale ce el le-a semănat pretutindeni.

Purificarea s'a început alt undeva; acolo unde s'a putut și unde primejdia era mai mare. În haosul fără sfârșit ce l-a semănat încăierarea trecută, sufletul curat al țărânului nostru s'a găsit lipsit de reazimul lui de totdeauna. Și ca o luntre desfăcută dela liman și lăsată în voia apei, fără de cârmaci, acest suflet curat la temelie dar păraginit la suprafață, a început dibuirile. În nenumărate cazuri, luntrea rătăcită a murtora s'a încurcat în păpurișul curselor sectare, socotind că a aflat ceea ce pierduse. A răsărit atunci ca o necesitate imperioasă „Oastea Domnului” și a pus stavilă dezertărilor, statornicind un debarcader din cele mai alese, în fața căruia au ancorat până acum nu mai puțin decât 60.000 de suflete chinuite de noaptea neagră a căutărilor fără sfârșit.

Au apărut societățile tineretului „Sf. Gheorghe” și au pus rânduială acolo pe unde flacăii satelor, cuprinși de vânturi nesănătoase, nu mai promiteau deloc să fie la vremea bătrâneții lor asemenea moșnegilor cuminți și sfătoși de odinioară, sprijiniți pe toiaș, cu chică albă ca argintul, cu vorbă cuminte și plină de înțelepciunea vremurilor ce le purtau în spinare, nelipsiți dela biserică niciodată și având mare dor să fie „părintelui” ajutor în comitetul parohial.

Dela pătura groasă a poporului, grija celor mari cari voiau cu dinadinsul „să-ntoarcă vremurile 'napoi” și să mântuiască neamul, au deschis, cu multă trudă, preotului ușa școlii satului, unde în prea rare cazuri se mai afla vre-o mântuire autentică a dascălului confesional din trecut, apostol și patriot fără pereche — și în prea multe tipuri dascălului nou, adus de cine știe unde, și certat cu strana și cu preotul.

În ostenelele lor devotate ce nu mai sânt departe de cununa necătoarei izbânzi, cei mai mari au fost ajutați la tot pasul de floarea intelectualității românești din Ardeal, care cu timp și fără timp și-au pus condeiele lor iscusite și cuvântul lor însuflețit în slujba bisericii care i-a crescut. Ce-au făcut pentru moștenirea șaguniană un Părinte Lupăș, Gh. Bogdan-Duică, Sextil Pușcariu, I. Cătuneanu, S. Dragomir, I. Mateiu, și atâția alții, nu mai e secret pentru nimeni. În istoria bisericii ardeleni neamul recunoscător va trebui să înscrie pentru ei un capitol deosebit, în fruntea căruia să se scrie doar atât: *Șagunienii*.

Acest mănunchi de profesori și savanți cu renume ce fac în jurul I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae* o cunună demnă de Cel ce stă în mijlocul lor, sânt pe punctul de a ne da, la 15 ani dela Unire, darul neprețuit al unei frății ortodoxe.

Chemarea lor, un document elocvent prin cele peste trei sute de semnături ce-o însoțesc și alte sute ce sosesc neconținut la adresa I. P. S. Mitropolitului *Nicolae*, a răscolit văile și munții Ardealului și trecând peste creștetele lor, a pornit să umple întreg pământul românesc.

În fața însuflețirii cu care tot ce are Ardealul mai ales răspunde la chemarea de mobilizare a sufletelor, nici chiar scepticismul de prima oară că ar putea să fie și aceasta o apariție momentană, un foc bengal, *nu mai are loc*. Multe ne îndreptătesc să facem această afirmare. Eată una din ele:

Curajoșii cruciați ardeleni au îmbrățișat în mișcarea lor și *tineretul academic*, asigurându-și astfel continuitatea de acțiune și năzuința pentru viitor. Aici vedem unul din cele mai grăitoare semne ale vitalității și viabilității acțiunii pornite.

Tineretul academic, e adevărat, este organizat — sub diferite forme. Teologii deoparte, cu manifestări ce-ar putea fi ceva mai vii și mai pline de rod Ceilalți, cum știm, deocamdată afișează preocupări creștinești de fațadă. Imprăstiați cum sânt și adeseori în luptă de idei unii cu alții — teologii, cu creștinismul de decor al studențimii în genere pe care-l vreau altfel — atâtea puteri apreciable se irosesc în frământări infructuoase

Tineretul se sbate, se frământă, caută. Și părându-i-se că a găsit ce a căutat, — greșește. Ii lipsește îndrumarea luminată a dascălilor lui în drumul spre binefacerile unei vieți creștinești trăită Acțiunea dela Cluj ni-o promite, pentru studențimea ardelenă deocamdată. E cea mai mare și mai promițătoare bucurie a prezentului. Sub scutul luminat al Capului bisericii din Ardeal și aproape de îndrumările atâtor dascăli cu renume, tineretul academic de astăzi trebuie să creadă că energiile lui proaspete de acum înainte vor fi canalizate în albia cea mai prielnică, spre binele lui, spre binele bisericii și al neamului. Deaceia, acum când se cunoaște intenția frăției românilor ortodocși ardeleni privitor la înregimentarea noastră în selectul ei corp, un singur lucru avem de făcut: să trimitem delegați la Cluj, în 5 Martie, în slăvita Duminică a Ortodoxiei, și să mărturisim acolo sincer și deschis dorurile noastre, și ei ne vor arăta ce avem de făcut.

Grigorie T. Marcu.

Organizați Oastea Domnului

Uniunea națională a mirenilor bisericii noastre

Ca fost bursier al fundației Gojdu, am simțit obligațiunea morală de a sta în cele mai strânse legături cu biserica noastră, care mi-a stat într'ajutor să mă pregătesc pentru cariera mea de azi. Fiind ales de tinăr în corporațiunile bisericesti în mai multe perioade sinodale, mi-am putut da seamă de aportul ce-l aduc mirenii în afacerile bisericesti.

Azi, când se pregătește marea uniune a intelectualilor ortodocși, doresc să arăt din capul locului că această uniune e necesară și rostul ei îl consider binefăcător.

O seamă de oameni ai generației tinere nu văd ce importanță are biserica în viața neamului și a țării întregite și socotesc biserica ca pe o instituție a trecutului, cu rol redus în prezent și neutru în viitor.

Intr'o epocă de prefaceri atât de mari, cum este epoca de azi, așezămintele vechi au ajuns în disgrație.

De aceea noi, cei din altă generație, trebuie să ne manifestăm într'o solidaritate impunătoare, apărând instituția, care ne-a ocrotit și prin care am biruit.

În majoritatea copleșitoare ceice au lansat *Chemarea* dela Cluj sunt oameni bătrâni, cari nemai având entuziasmul primei tinerețe, voim să punem la contribuție în înfăptuirea Uniunii experiența vieții și postulatele maturității.

În sânul Uniunii, tineretul va fi îmbrățișat cu toată căldura și sinceritatea, iar păreriile tuturor vor fi respectate și considerate.

Eu socotesc că rostul Uniunii va fi în primul rând educativ. Deși vechiul sinodalnic, trebuie să mărturisesc că dela război încoace, rosturile conducerii bisericesti s'au schimbat radical. Biserica își vede de problemele ei spirituale religioase, pentru care noi mirenii nu avem o pregătire adevărată.

Altceva era înainte de război — sub dominație maghiară, chemarea bisericii naționale, să o apărăm în contra loviturilor și atacurilor guvernelor maghiare, și alta e misiunea ei azi.

Dar și atunci ca și azi biserica este a neamului, a tuturor păturilor sociale și azi în biserică trebuie să fim una cu poporul, cu statul nostru și cu Regele nostru. Nici una din bisericile și confesiunile patriei nu se poate identifica

atât de perfect cu neamul și țara ca tocmai biserica noastră națională și dominantă. Ca mirenii noi vom veghea ca din biserica noastră să nu pornească curente clericale nici ca biserica noastră să alunece pe panta intoleranței față de alte culte din țară. Dar în același timp vom paraliza tendința altor culte de a se coaliza în contra bisericii dominante și a câștiga situații privilegiate în dauna bisericii majoritare.

Uniunea națională a mirenilor nu va exclude colaborarea cu mirenii altor confesiuni, pentru asigurarea libertății religioase pe seama tuturor cetățenilor loiali ai țării.

Uniunea ortodoxă va ținea strânse legături cu Ierarhia bisericii noastre și va primi pe toți membrii clerului superior și inferior în sânul ei. Își va rezerva dreptul ca în fruntea ei să aibă un mirean cu înțelegerea și dragostea sinceră față de problemele spirituale, culturale și sociale ale bisericii.

Uniunea va îmbrățișa cu sinceritate postulatele religiei strămoșești, dezvoltarea apostolatului laic, educația religioasă în școală, apărarea familiei și validitatea principiilor religioase în viața individului, a societății și a statului.

Misiunea Uniunii ortodoxe nu va fi laicizarea bisericii, ci spiritualizarea mirenilor. Cercurile bisericesti vor avea în mirenii un factor puternic pentru formarea unui front creștin în contra forțelor de desagregare oculte și desvelite.

D. N.

fost deputat sinodal.

Uniunea ortodocșilor mirenii

— Alte ecouri —

Cronica Romanului, revista clerului eparhial, în numărul mai nou salută viitoarea uniunii cu următoarele cuvinte:

Acum de curând peste 300 de intelectuali ortodocși ardeleni, printre cari foști și viitori miniștri, valoroși profesori universitari și oameni de litere, medici, conducători de bănci, avocați, profesori secundari, învățători, au adresat o mișcătoare și foarte documentată chemare către credincioșii bisericii ortodoxe române de a adera la organizația mirenilor drept credincioși, a căror constituire se va face la 5 Martie a. c. în Duminica ortodoxiei, în biserica Sf. Nicolae din Cluj.

Ne bucurăm din toată inima și dorim ca exemplul dat să fie urmat și în restul țării.

Cazul Lupaș

Moralitate politică

Niciodată nu mi-am făcut iluzii prea trandafirii despre moralitatea oamenilor noștri politici. În special despre obiectivitatea și sinceritatea cavalerescă a lor când e vorba să-și judece și să-și prețuiască adversarii. În goana lor nebunească de a parveni, în setea nestăpânită după putere nu sânt în stare să-și impună nici o rezervă, nici un frâu, nici o măsură. Tinta lor cea mai apropiată este nimicirea adversarului — cu orice preț și cu orice mijloace.

Excepțiile dela această regulă sunt deosebit de rare.

Niciodată însă imoralitatea unora dintre oamenii noștri politici nu s'a vădit cu mai multă strălucire ca în «cazul Lupaș».

Cazul este arhicunoscut. S'au îngrijit să-l popularizeze — denaturându-l, firește — gazetele jidovești, cele zise independente, și gazetele de partid deopotrivă.

Se știe că părintele Lupaș, pe vremea ministeriatului său, ca titular al departamentului sănătății și ocrotirilor sociale, comandase un stoc de material sanitar din Germania, în contul despăgubirilor de război. Guvernul Averescu din care făcea parte părintele Lupaș, a căzut, urmându-i un guvern liberal. Succesorul părintelui Lupaș, la departamentul sănătății, d. Ion Inuleț, a deschis atunci, dela tribuna camerei, formidabila campanie de insulte și calomnii împotriva înaintașului său, lăsând să se înțeleagă că pe urma comenzii de material sanitar acesta s'ar fi ales cu zeci, sau chiar sute de milioane. Campanie sadică s'a prelungit în presă aproape doi ani de zile. Ancheta parlamentară nu a fost dusă până la sfârșit, ca să nu iasă la iveală adevărul și pentru ca asupra bănuțului să atârne mai departe sabia lui Damocles.

Acuzatul a făcut nenumărate intervenții să fie judecat. N'a fost, din aceleași pricini: Ca cei vinovați să nu fie descoperiți.

Fiindcă sânt vinovați în această afacere. Dovadă scrisoarea deschisă pe care părintele Lupaș a adresat-o dlui Maniu, acum vr'o două luni, pe când acesta era președinte de consiliu.

În această scrisoare se fac două destăinuiiri senzaționale: 1. Că majorarea prețului materialului sanitar (la unele poziții această majorare trece peste 100%!) s'a aranjat tocmai sub ministeriatul acuzatorului. Inuleț; și 2. Că spertării panamelei sânt cunoscuți astăzi din registrele furnizore germane, cari chiar când sânt falimentare își păstrează hârtiile în regulă.

Ceice au mai avut o umbră de îndoială în cinstea preoțească a ministrului Lupaș astăzi pot fi pe deplin lămuriti: Nu acuzatul era vinovat în această formidabilă afacere, ci vinovații trebuie căutați tocmai în rândurile falșilor Catoni cari au urlat doi ani de zile prin gazetele lor: Săriți, hoțul!

Nu cred pe părintele Lupaș, eruditul profesor și ilustrul academician, așa de naiv încât să creadă, că pe urma ultimei sale scrisori deschise cazul va fi reluat și judecat după dreptatea creștinească. Nu. De gestul acesta cavaleresc nu-i cred capabili pe democrații noștri vătăfi politici. Dnul Maniu, ne mai fiind președinte de consiliu, își omoară vremea pe la Monte Carlo. Dl Vaida stă pe... starea de asediu, iar dl Inuleț se gândește la... ceea ce nu e. Nici unul nu cred că suferă de insomnie din pricina muștrărilor de conștiință. Nici unul nu cred că se gândește la datoria de a da părintelui Lupaș satisfacția cuvenită. Fiindcă nici unul nu e nici preot, nici profesor, nici academician. Prin însuși faptul că nu i se ju-

decă «procesul», părintele Lupaș este pus în afară de acest proces. Lumea așteaptă însă cu tot dreptul pomelnicul ilustrilor «eroi» ai siringilor nemțești. Ca să-i știe și să-i scuie. Măcar atât.

Care gazetar isteț va avea curajul să publice acest pomelnic interesant și pilduitor pentru moralitatea vieții noastre politice?

Nicolae Colan
Rectorul Academiei «Andreiene».

Spre o mobilizare sufletească

V

— Adrese din: Blaj, Bran, Avrig, Sf. Gheorghe, Gheorgheni. —

Am mai primit adrese de aderență, la înființarea uniunii ortodoxe a mirenilor bisericii noastre, din:

19. Blaj: Aderăm cu însuflețire la apelul intelectualilor ortodocși din Ardeal pentru înființarea uniunii mirenilor ortodocși, dorind a conlucra cât mai deaproape cu păstorii noștri sufletești, în aceste vremuri tulburi, când cele mai înverșunate atacuri se îndreaptă contra bisericii neamului românesc.

Crédincioșii mireni din Blaj, avem convingerea fermă, că și astăzi, ca și altădată, nici o putere nu va fi în stare să ne desrădăcineze credința din suflete, nici să abată râul neamului pe altă albie, decât pe aceea pe care au săpat-o strămoșii.

Semnează:

Ioan Vlad, funcț. Vasile D. Bărbulescu, funcț. Badea Constantin, funcț. Petru Popa, cantor. Dr. Emil Pascu, avocat. Chicidean Nicolae, proprietar. Emil Oltean, arhitect. Ioan Martin, proprietar. Corneliu Pascu, secr. gen. Traian Novac, comerciant. Stroia Ilie, comerciant. Ieronim A. Moga.

20. Bran: Injghebarea Uniunii trezește responsabilitatea personală a credincioșilor de alipire la patrimoniul sufletesc al neamului și la apărarea lui intactă. O socotim ca o mare răscolire sufletească pentru a crea o alvie nouă a vieții religioase în sânul poporului nostru. Aderăm cu entuziasm.

Semnează:

Bani Crăciun, inginer insp. silvic penz. Dr. Zevedei Aldeș, avocat.

Dr. Octavian Boș, avocat. Ladislau Pop, inv. dir. Meiu Ioan, inv. Avram Boboc, comerciant. Ioan I. Mănoiu, inv. Dr. Gheorghe Neguș, medic. I. V. Dobrescu, avocat. Vartolomei Tipeiu, inv. dir. Ioan Nan, inv. N. Hamzea, notar. Iosif Renghea, inv. Nicolae Petric, inv. Virgil Bude, inv. Dumitru Ciocoi, comerc. Gheorghe Stăniloi, comerciant. Ioan Guiman, notar. Ioan Neculoi, inv. dir. Gh. Clinciu, inv. dir. Gheorghe Ciurea, inv. Iancu Berbece, inv. dir. Gheorghe Pavel, inv. dir. Gheorghe Muntean, inv. Dr. Ioan Vintilă, medic. Ioan Pascu, inv. dir. Alexandru Marinescu, locot. colonel. Vasile Voina, maior. S. Mailat, medic căpitan. D. Borcescu, locotenent. D. Dinescu, sublocot. Ioan Aldea, funcț. P. T. T. Nicu Bianu, mehanic. Nicolae Cârstea, contabil com. Constantin Marian, comerciant. Irimie Vigheciu, contabil. Gheorghe Brașovean, inv. dir. Ioan Avram, inv. pens. Nic. Șt. Oprea, comerc. Ioan Op. Sulică, comerciant.

21. Avrig: Din preajma mormântului apostolului Gh. Lazăr simțim binecuvântarea lui pentru înființarea Uniunii ortodoxe și aderăm cu bucurie.

Semnează:

Mih. Ranga, inv. dir. Irimie Răduțiu, primpretor pens. Dr. Traian Bude, medic de circ. Ioan Spârlea, comerc. Vasile Spârlea. Eudochia Spârlea, inv. Gheorghe Mareș, inv. Maria Berghia, inv. Vasile Berghia, inv. Ștefan Bucșian, inv. Ranga Gh. Nicolae Paraschiv. George Oprenea. ș. a.

FOIȘOARA

Simbolul în cultul

creștin ortodox

(Sfârșit)

Alt simbolism aflăm în obiectele bisericești. Fiecare lucru din biserică, fiecare vestmânt, vas, număr sau orice culoare, este un simbol. Cel mai bogat simbolism îl avem în cultul liturgic, pentru explicarea cărui, vezi V. Tarnavski: Liturgica, Cireșeanu: Tezaurul Liturgic, Pr. I. Felea: Simboluri Liturgice și Liturgica lui Ștefanelli.

Ceeace sânt figurile în limbă și asemănările în cuvântări, sânt simbolurile în cultul creștin ortodox. Inima și conștiința religioasă atunci se încălzește mai mult, când este hră-

nită cu acte simbolice, care o predispun mai ușor spre misticism.

Ideile și învățăturile abstracte se lămuresc prin exemple, comparațiuni, parabole, — simboluri. După pilda Vechiului și Noului Testament Părinții bisericii au înțeles perfect acest adevăr, de aceea au legat ideile mari ale creștinismului până la cele mai amănunțite acțiuni rituale și liturgice, de o serie întreagă de forme, lucruri și lucrări simbolice.

Psihologi eminenti, Sfinții Părinți au cunoscut puterea și valoarea intuiției, pentru a imprima mai adânc în conștiință și în memorie anumite învățături și acte religioase. De aceea au și folosit-o, dându-i o largă întrebuințare în cultul nostru creștin, sub forma simbolurilor.

A lipsi cultul divin de simboluri, înseamnă a văduvi o cuvântare de figuri și de comparații, înseamnă a elimina din corpul lecțiilor și a de-

scrierilor intuiția, tabloul reprezentativ al ideilor pe care le împărtășim ascultătorilor, ceea ce ar fi tot una cu alungarea farmecului și a frumosului din viață.

Cultul creștin fără simboluri ar fi ca Evanghelia Mântuitorului fără parabolele Sale, sau ca o biserică netencuită și nepictată, nelnzestrată și nelmpodobită cu nimic. Ar fi ca o lecție ținută copiilor despre măreția munților, fără a-i fi văzut niciodată, și fără a avea în față cel puțin o icoană cu munți. Vor ști copiii dar nu vor simți nimic din mistica priveliștilor frumoase. Așa și cultul, fără simbol rămâne sărac și sec, lipsit de atmosfera misticismului, pe care simbolul o pregătește.

Ori ce idee abstractă, își caută o realizare sau o înfățișare concretă, o formă exterioară. Deci și ori ce idee religioasă, chiamă o reprezentare plastică, atât spre a fi mai bine

pătrunsă și înțeleasă, cât și pentru a fi mai ușor și mai clar adusă în cercul luminos al cunoștinței. E destul ca să vedem numai o cruce, ca să ne vină în minte crucea Mântuitorului Hristos, suferința Lui pentru Mântuirea noastră. Întreagă istoria Patimilor și întreagă drama Mântuirii ni-o evoacă o singură privire la semnul unei cruci. La fel este și cu toate celelalte obiecte, semne, forme și simboluri, care toate reprezintă și concretizează un bogat fond de principii și viață religioasă.

Simbolul ca și icoana, este Biblia în imagini, chipul concret al ideilor abstracte.

În concluzie, simbolul în cultul creștin ortodox are un rost:

1. *Instructiv*, — învață cuprinsul doctrinei creștine din punct de vedere dogmatic și istoric.

2. *Pedagogic*, folosește intuiția pentru lămurirea ideilor religioase.

22. Sf. Gheorghe: Vestea Chemării de la Cluj a stârnit mare bucurie în sufletele noastre. În spiritul Chemării noi ne-am angajat la o acțiune creștină și națională în această regiune, unde avem să recucerim teren pierdut printr-o operă seculară de persecuție religioasă și națională. Uniunea ne va potența zelul și ne va asigura biruința finală.

Semnează:

Sibian Eugen, șef-cont. la prefectură. Dr. Moșoiu Gheorghe, adv. Orăștean Ilie, dir. casa cercuală. Ștefănescu V. Sp., șef de serviciu casa cercuală. Dr. Runcean I., medic casa cercuală. Lițu Petre, dir. școala primară. Marinescu Ilie, inst. școala primară. Dr. Stoichița, dir. poliției. Dr. Păltinean Grigore, insp. jud. Dr. Crețu Miron, prim medic jud. Bozocia Iacob, prof.-catihet. Dr. Făcănaru Gh., prof. sec. Stănescu Liviu, farmacist. Pop F. Valeriu, controlor-șef admin. financiară. Penescu Teofil, funcț. Micu Alexandru, subdir. serv. agricol. Nistor Bujor, adv. stagiar. Dr. Moldovan Costache, notar public. Dr. Stanciu Vasile, medic. Păculea Victor, contabil, camera agricolă. Dr. Oltean Romulus, avocat. Dr. Colceriu Octavian, avocat. Dr. Rauca Răucean Vicențiu, deputat eparhial, dir. de bancă. Dr. Rauca Răucean Izidor, avocat. Marcu Petre dir. de gimnaziu. Galau Gheorghe, funcț. prefectură. Negruțiu, funcț. prefectură. Nema Vasile, funcț. prefectură. Săcuiu Constantin, expeditor pref. Nema Ioan, funcț. primărie. Nestorescu Alexandru, librar. Fugaciu I., inv. cântăreț bis. Dr. Brânduș Gh. avocat stagiar. Negrea Nicolae, contabil, banca agricultorilor. Ghimpu Ioan, director, Banca Națională. Bădițoiu Ioan, contabil, Banca Națională. Muscalu Ioan, contabil pref. Ganea Constantin, președ. tribunalului. Dumitrescu F. Grigorie, judecător-președ. Costescu R. Aurel, judecător de instrucție. Rădulescu Dumitru, judecător supleant. Enescu Constantin, grefier. Luca Manole, contabil admin. Cojocar Nicolae, ajutor grefier. Ionescu Ioan, ajutor grefier. Hriștea Vasile, ajutor grefier. Crizbășan Nicolae, impiegat. Stoi-

cescu Petre, impiegat. Tipu Mihail, impiegat. Rucărean Achim, impiegat. Popa Gheorghe, impiegat. Marin Vasile, impiegat. Gavrilăscu Nicolae, secretar. Dogar Nicolae, agent judecăt. Papadopol Ioan, prim-procuror. Fusulan Gheorghe, secretar parchet. Ștefănescu Paul, judecător judecătore. Vasilescu Dobre, judecător, judecătore. Feier Aurel, grefier judecătore. Crisbășean Iuliu, impiegat judecătore. Dobre Ilie, impiegat judecătore. Popescu Paraschiv, administrator financiar. Popovici Adrian, șef de serviciu, administrația financiară. Bratu Ștefan, șef de birou, prefectură. Fedeleș Gheorghe, șef-judecător, judecătore. Ariton D. Ilie, contabil, penitenciar. Antonescu Dumitru, dir. penitenciar. Dr. Ivan Dumitru, secr. primărie. Benghea Teodor, agronom regional.

23. Gheorgheni Ciuc: Un mănunchi de pionieri ai sufletului și ai graiului național în acest colțșor apărăm un steag scump. Mergem înainte cu bucurie știind că vom face parte dintr-o oștire nouă a Uniunii naționale a mirenilor. Salutăm înjghebarea Uniunii și ne dăm adeziunea

Semnează:

Pr. Aurel N. Negoescu, par. ort. rom. Ioachim Ghișoiu. Grecul Dumitru, diriginte of. P. T. T. Mircea D. Klein, avocat. Chirca Avram, prof. I. Angelescu, judecător. Cornel Ianoși, magistrat. Liviu Zirina, dir. de cf. Teofil Bena, avocat. I. Gh. Niculescu, profesor. Gh. Poenaru, profesor, Ioan Păcurar, primar.

De neînchipuit! Într-o recenzie de care o face în «Convorbiri literare» din Ianuarie 1933 cunoscutul catolic M. Theodorian-Carada cărții dlui Iorga «Supt trei regi», ajunge să spună la pg. 73 și următoarea enigmată: «*nu mai este cârturar care să nu știe azi că Mitropolie (Arhiepiscopie) românească n'a existat în Transilvania până în anul 1853 când s'a întemeiat Mitropolia Blajului*».

Știm că în noțiunea catolic intră ca element component și denaturarea îndrăznește a adevărului (ca să rămânem totuși în termeni eufemistici). Dar asemenea îndrăzneală constituie, fără îndoială, chiar și pentru catolici un *record*. La un concurs în materie, credem că dl Theodorian-Carada ar bate oară și pe tatăl minciunii

Ortodoxia și eterodoxia *

Din tot ceea ce am spus, se poate deduce o definiție a raporturilor dintre Ortodoxie și celelalte confesiuni creștine. Să notăm în primul rând că Biserica ortodoxă este conștientă de faptul că reprezintă Biserica adevărată, posedând plinătatea și puritatea adevărului în Duhul sfânt. De aici decurge ideea, că Biserica ortodoxă își face de celelalte confesiuni, care s'au separat — imediat sau nu — de unitatea eclesastică: ea nu poate decât să dorească ortodoxizarea întregii lumi creștine, pentru că toate confesiunile să se contopească în Ortodoxia universală. Aceasta nu este proba unui spirit de prozelitism sau de imperialism; este logica însăși a lucrurilor, căci adevărul este unul și nu poate fi mă-

* Cap. XVII din cartea «L'Orthodoxie» a Păr. S. Bulgakoff, de la Institutul rus de teologie ortodoxă din Paris.

+ Episcopul săsesc D. Dr. Fr. Teutsch din Sibiu

Concetățenii noștri sași au suferit o grea pierdere prin moartea episcopului Dr. Frideric Teutsch, trecut la cele veșnice, în 11 Februar a. c., în al 81-lea an al vieții, după o bogată activitate, desfășurată ca episcop și conducător spiritual în mijlocul poporului său, pentru care a trăit și muncit.

Născut în Sighișoara, la 1852, ca fiu al rectorului gimnazial și mai târziu meritos episcop Gheorghe Daniel Teutsch, a făcut școala mai întâi în orașul natal, a studiat drepturile în academia sibiană de pe atunci, ear teologia și istoria la Heidelberg, Lipsca și Berlin. A funcționat, din 1876, timp de 20 ani, ca profesor seminarial în Sibiu, apoi ca paroh întâi în Șura mare, apoi în Sibiu. În 1906 este ales episcop al bisericii săsești. În toamna anului trecut, împlinind 80 de ani ai vieții sale laborioase, a fost sărbătorit de credincioșii săi și distins de Suveran cu ordinul „Pentru Merit”. Tot atunci a fost trecut, la cererea proprie, în stare de bine meritată retragere...

Dacă a ajuns să vadă cu ochii întregirea, ce nu o putea întrezări, a hotărât țării noastre, s'a adaptat totuși împrejurărilor schimbate, în care a intrat de bună voie poporul săsesc.

Respectat în largi cercuri, și în afară de cele ardelene, răposatul episcop s'a știut impune și ca scriitor istoric. Academia Română și alte instituții de știință atât în țară, cât și din străinătate, l-au proclamat de membru al lor.

Ceea ce a realizat pentru binele bisericii sale și a credincioșilor ei, în lunga și sbuciumată sa activitate, întretinându-le flacăra culturii și a credinței, va rămâne totdeauna viu în sufletele recunoscătoare, pe care astăzi le părăsește.

La înmormântarea regretatului dispărut, săvârșită în 14 Februar cu mare pompă, M. S. Regele a fost reprezentat de către dl general Virgil Economu, comandantul corpului VII armată, ear guvernul de cârmă subsecretarul de stat al minorităților, dl Mihail Șerban.

Din partea bisericii ortodoxe române a participat la înmormântare I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și Consilierii Săi. Un mare număr de cununi a fost depus în cinstea răposatului episcop. Au trimis cununi: M. Sa Regele, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, guvernul țării și alte autorități publice și particulare.

surat prin jumătăți de adevăr. Nu este nici atât un semn de orgoliu, căci păzirea adevărului este încredințată unui depozitar, nu pentru meritele lui, ci prin alegere; și istoria poporului ales, ca și aceea a Ortodoxiei, arată că păzitorii adevărului pot să fie foarte puțin demn de el. Adevărul este însă inflexibil, inexorabil; el nu suferă compromis.

Deci lumea creștină trebuie să devină ortodoxă. Care este însă înțelesul acestor cuvinte? Înseamnă oare că trebuie să devii membru al unei organizații bisericești, care implică imperialismul eclesastic? În Ortodoxie, nu există o asemenea organizație. Biserica ortodoxă este un sistem de Biserici naționale, autocefale, în legătură una cu alta. Desigur, persoane izolate s'au alipit adesea și se alipesc mereu de Ortodoxie, devenind membrii uneia din Bisericile naționale; acest fapt însă nu soluționează

Intâmpinări

— Impotriva uneltirilor aduse capului bisericii noastre —

Din Hunedoara s'au trimis următoarele:

Domniei Sale domnului Pamfil Șeicariu, directorul ziarului „Curentul”, București.

„Preoții și mirenii din protopopiatul Hunedoara își vor păstra neștirbită încrederea și iubirea față de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae capul acestei sf. Biserici, care prin puterea talentului său și prin munca neobosită ce o desfășoară, cheamă la viață nouă și creiază din temelii instituții menite să adăpostească pentru veacuri înainte viața culturală, religioasă, socială sau economică a neamului din care face parte. Pentru toți românii de bine numele I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae trebuie să răsune cât mai des și mai înțetit ca un glas de chemare la muncă nepregetată, la luptă conștientă și neșovăitoare, la îndeplinirea bărbătească, fără zăbavă, a datoriilor față de lege și neam.

Ziarului „Curentul” nu-i fac cinste ponegririle ce le publică în coloanele lui la adresa bisericii noastre și conducătorului ei.

Strâns uniți întru toate lângă Înaltul nostru Ierarh, osândim cu adâncă revoltă sufletească campania de ponegrii.

Hunedoara, la 2 Februar 1933.

Dr. Gheorghe Dubleş, adv. deputat în congresul N. B. — Valer Bejan, dir. de bancă. Maxim Crăciun, contabil. Pr. Nicolae Suciu, capelan prot. Dr. Ioan Popovici, adv. Nicolae Țintea, comerciant. Simion Chirca, proprietar. Teofil Tulea, primar. Ing. Oprescu, dir. uzinelor de fer. Ing. Popovici. Ing. G. Dancovici. Miron (indescifrabil), funcț. public. Nerva Florea, prof. Valer Păcurar, secr. gen. V. C. Bejan, cons. urban, Nemet Nicolae, stud. în drept. D. Poiană, comerc. Vasile Greavu, inv. Dr. Horia M. Bejan, adv. Andrei Rimbaș, funcț. public. Gh. Grecu. I. Brâncoveanu,

3. Moral-educativ, trezește simțul sfințeniei în Casa lui Dumnezeu.

4. Religios provoacă misticismul și emoția religioasă, atmosfera de taină și evlavie în biserică și întreține legătura intimă cu Dumnezeu.

5. Practic, prin simboluri cultul este mai larg, mai impresionant și mai impunător. Convertirea rușilor, precum se știe, se datoră splendorii și demnității cultului ortodox, care atunci când este săvârșit cu evlavie și solemnitate cuvenită, înalță inima, desfășează privirea și coboară cerul pe pământ. Pr. Ilarion V. Felea.

Căutați pe Domnul, și dacă-l veți afla, să-l chemați pe el, când se va apropia de voi.

Să-și lase cel necredincios căile sale și omul cel fărădelege sfaturile sale, și să se întoarcă la Domnul și-l va milui, și la Dumnezeu vostru, că mult va ierta păcatelor voastre. (Isaia 55, 6, 7).

chestiunea raporturilor dintre comunitățile bisericești. Singura soluție ar fi următoarea: aceste comunități să se apropie de doctrina și de viața ortodoxă, conservând caracterele lor istorice, naționale și locale. Ele ar deveni astfel capabile să se atașeze unității Bisericii ecumenice, în calitate de Biserici autonome sau autocefale. Această reuniune exterioară presupune, fără nici o îndoială, o mișcare interioară corespunzătoare. O astfel de mișcare nu este imposibilă, căci toate comunitățile bisericești, chiar acelea al căror drum s'a depărtat mult de al Bisericii, păstrează o parte însemnată din tradițiunea universală; în consecință, ele participă la Ortodoxie: Ele posedă toate «un grăunte» de Ortodoxie. Și acest spirit ortodox, care sălășluiește în Biserica universală, este mai aparent pentru ochii lui Dumnezeu decât pentru ai oamenilor; în primul rând, toți cei cari au primit

inst. A. Constantinescu, inv.-dir. Traian Georgeoi, inv. com. Cerișor. Pr. Ieronim Rudeanu. Pr. Simion Suciu. Pr. C. Gociu. Pr. C. Dăncilă. Pr. Ioan Truca. Pr. Leontin Ungur. Pr. Emil Timișan. Pr. T. Murgău. Pr. Gh. Henția. Pr. Gh. Tarcea. Pr. Aug. Bălă. A. Don, funcț. de bancă. Dr. George Dănilă, deputat sinodal. Ion Dima, funcț.

*

Intellectualii din Făgăraș către acelaș:

Vă rugăm să încetați cu nefastele ponegriri, care fac rău atât bisericeii, cât și ziarului *Curentul*.

Făgăraș 30 Ianuar 1933.

Prot. Nicolae Borzea. Traian Păcală, prof. catihet la Lic. de fete și Școala Normală. Matei Jiga, Traian Ciocănelea, lic. în teol. G. Ciocănelea, episcop. Ioan Eșan, proprietar. George Taflan, pensionist. Traian Herseni, episcop. Clement Grama, pensionist. Vicentie Grama, primar al orașului. Romul Taflan, comerciant. Nicolae Modoi, proprietar. Petru Riurean, proprietar. Gregoriu Roșca, funcționar. A. Tenghea, episcop. Cst. Măndrean, proprietar. G. Eșan, proprietar. G. G. Maier, proprietar. Constantin Stanciu. Ioan Bica, funcț. G. Cornea, proprietar. N. Leabu, propr. N. D. Borzea, episcop și casar. G. Letea, proprietar. G. Popa, propr. Aron Căldărar, propr. G. Recean, propr. Galation Steles, profesor. Grigorie Cazan, proprietar. Zaharie Lalu, E. Roșală, prof. Zaharie Tulbure, proprietar. Vincențiu Zagan, com. Rotariu Costan, com. N. Miha, funcț. Nicolae Nicora, lăcătuș. Iosif Trămbițaș, propr. Petru Savu, proprietar. I. Comanar, propr. George Vișa, propr. Toma Orzea, propr. G. Deju, propr. I. Murariu, propr. Iacob Boieriu, propr. Gherasim Brânzea, propr. I. Lupu, propr. Petru Pascu, propr. Zachei Rohan, propr. George Niciu, propr. Ioan Grecu, comerciant.

*

Preoții ort. și alți intelectuali din părțile Iliei, către ziarul *Curentul*:

Desaprobăm campania franc-masonică și Vă rugăm, ca, și în interesul gazetei dvoastre, să nu mai dați loc astorfel de scrisuri tendențioase.

Ilia, 4 Februar 1933.

Nicolae Crișan, primar. Dumitru Colibaș, propr. G. Cărăbaș, contabil. Iuliu Orbonaș, cashier. I. Orbonaș, inv. Viorel Furdul, notar. Gheorghe Popovici, secretar. Dr. Dumitru Sulică, adv. f. deputat. Silviu Olariu, dir. de bancă. Mihai Zomonița, perceptor. Crișan Vasile, cashier. Nica Savu, dir. școlar. Max. Zomonița, cashier. Dr. Toma Po-dea, adv. Iuliu Josan, prot. și 14 preoți din protopopiatul Ilia.

*

Din protopopiatul Zarandului, către directorul *Curentului*:

Domnule director, — Atacurile îndreptate în coloanele ziarului dvs. *Curentul*, contra I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, nu contribuie la întărirea autorității instituțiilor noastre bisericești și a persoanelor puse în fruntea lor. Ziarul dvs. nu poate sta în serviciul elementelor rășunătoare, de aceea consternați sufletește osândim campania dusă contra capului bisericii ort. rom. din Ardeal. Vă rugăm a sista această campanie de ponegriri: la caz contrar ne simțim îndemnați a boicota ziarul dvoastre.

Brad, 26 Ianuar 1933.

Ioan Indreiu, protopopul Zarandului. Dr. Cornel Glava, adv. Ioan Ghișă, dir. de bancă. Dr. Ioan Radu, dir. Dr. Pavel Oprea, dir. de liceu în retr. Cornel Împărat, adv., primar. Candin Ciocan, dir. lic. A. Draia, f. primar. P. Lazaroniu, jude. Gh. Buldur, prof. E. Lăslu, prof. C. Barbu, prof. C. D. Rusu, prof. Gh. Părvu, prof. Solomon Suciu, prof. E. Giurgiuca, prof. Nestor Lupei, prof. D. Păpan, adv. Simion Balosiu, dir. școlar. Lazar Suciu, dir. școlar. Traian Ștefan, învățător. Diacon Valer Fugăță, prof. Preoții: Virgil Perian, Ioan Mihuț, N. Florea, Candin Stanciu, Ioan Birău, G. Simedrea, Ioan Boloț, Șt. Perian, N. Codrin, N. David, Ioan Sipoș, Aron Roman, Aurel Barna, Miron

Popovici, V. Ranga, Nic. Colf, Nic. Matei, Amos Florea, Iosif Comșa, Cantemir Boneu, Andron Bogdan, Nic. Stanciu și Ioan Câmpeanu.

*

Din *Târgul Săcuesc*, către ziarul *Curentul*.

...Preoțimea protopopiatului Oituz și intelectualii satelor și orașelor din cuprinsul lui protestăm cu toată energia contru campaniei de ponegriri din *Curentul* și cerem să înceteze aceste atacuri, cari nici ziarului nu-i aduc nici un folos.

Târgul-Săcuesc, 1 Febr. 1933.

Ioan Rafiroiu, protop. Preoții: Gh. Hamzea, diacon V. Hamzea, Iosif Rafiroiu, Șt. Ciutac, Ioan I. Rafiroiu. Rom. Ciocan, Aurel Negoiescu, Gheorghe Rusu, Gheorghe Furtună, I. Ciora, Er. Ticușan, I. Aldeși, Nicolae Frateș, I. Greceanu, Daniil Cojocariu, Gh. Negoiescu, David Coman, I. Modroiu, Olim. Rusu, Nicolae Filip. Gh. Grosu, inv. P. Budeleanu, inv. Teofil Simion, directorul post. S. Constantin, ing. Oprea Petra. Gh. Peirău inv. Nic. Rențea, stud. I. Olteanu, profesor. R. Cosma, secr. gen. prim. Dr. V. V. Bidu, medicul spit. I. Fenechiu, avocat. Valer Finichiu, primar Tg.-Săcuesc. L. Popescu șef-cont. prim. M. Georgescu, Căp. pens. I. Brașovean, com. Petre Negustoru, com. Gheorghe Ciurea, pens.

*

Din *Agnita*, către acelaș ziar:

...Respingem cu toată indignarea mârșăviile debitate la adresa capului bisericii noastre din Ardeal, pe care de altfel nici nu-L pot atinge, de un corespondent inconștient și iresponsabil, și invităm ziarul „*Curentul*” să renunțe la condamnabila atitudine.

Agnita, 5 Februar 1933.

Credincioșii bisericii ortodoxe române din protopopiatul Agnita: Prot. Emil Păcală. Dr. Romul Curta, adv. și deputat în ad. ep. Valeriu Langa, proprietar. Dr. Nicolae Bugneriu, adv. Dr. Octavian Stănilă, medic. Olimpiu Savu, adv. Pr. Emil Pora, capelan protopopes. Petre Nicolaesci, inginer silvic. Aurel

Morariu, contabil. Aurel Varga, inv.-dir. Eroftiei Holerga, învățător. Matei Matei, notar. Coriolan Corfariu, controlor fiscal. N. Hălmaghi, perceptor. Ioan Marcu, contabil. Ioan Andrei, dir. C. Fonduare. V. Armean, grefier. Alexandru Gădei, funcționar. Const. Bucescu, funcț. Iuga Eronim, funcț. Nico'ae Cristea, funcț. Ioan Mihailă, funcț. V. Muntean, funcț. Liviu Corfariu, funcț. Sabin Muscă, funcț. Pavel Croitoru, funcț. Simion Marcu, croitor. Joscianu Ioan, pensionar. Dancu Dumitru, brigadier silvic. Dănilă Varga, funcț.

*

Mireni și preoți din protop. Băița au adresat directorului dela *Curentul* următoarele:

Impotriva campaniei de discreditare a înaltului nostru Ierarh, a Înalt Prea S. Sale Mitropolitului Nicolae, ne ridicăm cuvântul de protestare și cerem, preoții și mireni, încetarea publicării insinuirilor tendențioase și netemeinice.

Nu înțelegem să mai încurajăm, cu contribuția noastră, ziarul *Curentul*, câtă vreme în coloanele lui se aduc insulte capului bisericii de toți iubit. Credem că direcția ziarului nu se identifică cu acțiunea de destrămare și va pune capăt acestor fel de publicații.

Băița, 4 Februar 1933.

Prot. Dumitru Secărea, I. C. Marsu, inv. dir. Pr. Nicolae Tibieș. Pr. Iacob Gbișă. Pr. S. Nosa. Pr. Al. Stoica. Pr. N. Perian. Pr. V. Roman. Pr. Ioan Popa. Pr. Viorel Todoran. Dr. Corneliu Moldovan, medic. Nicolae Mihuț, f. deputat. Pr. Pavel Diniș. Alexandru Constantinovici. Alexandru Herbai, M. Trușă.

*

Din *Dumbrăveni* către directorul ziarului *Curentul*:

Domnule director, — Subsemații preoți și mireni din tractul Târnava-mare cu sediul în Dumbrăveni, protestăm cu toată energia contra atacurilor îndreptate și susținute de ziarul „*Curentul*” împotriva I. P. S. Sale episcopului și Mitropolitului Nicolae al Ardealului.

botezul sunt creștini. Deci ei sunt, într'un anumit sens, ortodocși. Căci ortodoxia se compune, ca să zicem așa, din două cercuri: un cerc larg — curtea templului, un cerc strâmt — templul și sfânta sfintelor. Ortodoxia nu vrea să supună pe nimeni, ea vrea numai să facă pe toți să înțeleagă adevărul. Dar acest lucru îl săvârșește, în afară de eforturile directe ale oamenilor, Sfântul Duh care sălășluiește în Biserică. Ortodoxia nu face caz de supunerea exterioară, dacă o astfel de supunere este necesară, nu este decât pentru a tranșa chestiunea organizației canonice a comunității alipite de unitatea ecumenică, sau pentru a preveni pretențiunile ambițioase ale unei biserici locale (lucru despre care se pot cita multe exemple istorice). Idealul «uniunii Bisericilor», sub forma lui contemporană, se realizează prin intrarea comunităților creștine în sânul Ortodoxiei,

cu condiția ca maximum și nu minimum din binele comun al Bisericilor să servească de bază. În cazul când se degajează un minimum abstract, asupra căruia ar cădea de acord toate societățile bisericești, nu se poate atinge deloc unitatea; acesta nu poate să fie decât un prim pas în drum. Numai o apropiere între biserici, fundată pe maximum din binele lor comun poate să aducă lumea creștină la o uniune reală. Acest maximum este Ortodoxia. Nu este vorba de un amalgam sau de un compromis, asemănător unui esperanto religios, nici de o indiferență față de toate chestiunile dogmatice, nici de ceva nou în istoria Bisericii: într'un asemenea caz, toată viața anterioară a Bisericii ar fi fost o greșală, o neînțelegere, o neînțelegere. Ortodoxia este calea interioară, necesitatea lăuntrică a Bisericii universale în drumul ei către unitate: numai în Ortodoxie problemele puse

de confesiunile creștine găsesc o soluțiune și un scop, căci ea este care posedă adevărul. Ortodoxia nu este una din confesiunile istorice: Ortodoxia este Biserica însăși în adevărul ei. Se poate chiar adăuga că, devenind o confesiune, Ortodoxia nu manifestă întreaga ei forță și gloria sa universală: ea se ascunde — ca să spunem așa — în catacombe. Mișcarea către reconstituirea ortodoxiei universale se face dela sine irezistibil, în lume sub ochii noștri, pe măsură ce încetează tendința de izolare a sectelor, pe măsură ce spiritul ecumenic triumfă asupra fariseismului sectar. Aceasta nu provine dintr'un prozelitism ortodox, căci așa ceva nu există; iar Ortodoxia istorică contemporană n'ar găsi poate forțe suficiente pentru o asemenea sarcină. Spiritul lui Dumnezeu, el este cel ce mână popoarele la Ortodoxie, cu toată slăbiciunea și îngustimea omenească. Într'adevăr, care

este fenomenul cel mai important în viața spirituală a lumii creștine contemporane? căutarea Bisericii ecumenice, a unității integrale. Această unitate nu se poate realiza decât prin două mijloace: prin principiul sobornicesc ortodox, sau prin monarhia bisericească autoritară. Succesele și cuceririle autoritarismului eclesastic pot să fie destul de considerabile și vor mai fi poate în viitor. Cu toate acestea, se poate afirma că cucerirea lumii creștine de către o religie de autoritate este un scop fără speranță de ajuns; dacă acest lucru s'ar realiza, ar fi o probă de reacțiune și de decadență spirituală. Creștinismul de formă autoritară devine tot mai mult izolat în lumea creștină (este un lucru devenit destul de evident după conferința dela Lausanne). Impotriva otrăvirilor etatismului, «juridismului», monarhismului eclesastic într'un cuvânt, organismul totdeauna viu al Bisericii

...Ne întristează faptul, că în ziarul „Curentul” se calominează înaltul ierarh, care de trei decenii lucrează în permanență, cu bune rezultate, pentru regenerarea sufletească a neamului românesc, prin puterea mântuitoare a bisericii lui Hristos.

Domnule director, binevoiți a lua dispoziții, ca pe viitor să nu mai apară în ziarul d-voastră uneltiri calominoase la adresa I. P. S. Sale. Noi sântem ferm hotărâți, să luăm atitudine în consecvență față de ziar, dacă întâmpinarea aceasta nu se va lua în considerare.

Prot. Ioan Dragolea; Preoții: Ioan Radu Alma, Terente Radu Alma, Vasile Corbean Beșa, N. Gheaja Bieran, Ioan Oltean Criș, Onoriu Sas Daneș, Ilie Taropa Dupușul, I. Banu Ernea, Ioan Chișiu Ernea, Nicolae Deac Felța, Ambroziu Tătar Hetur, I. Dragolea Hoghilag, Emanuil Fleșeriu Hundorf, Iosif Roman Idici, George Șerban Laslea, Remus Gheaja Mălâncrav, Ioan Susu Nadeș, Nicolae Petri Noul-săsesc, Ius in Sărbu Seleuș, Grigorie Suciu Șaroșul. E. Munteanu, prof. R. Albu, prof. catihet. Dr. Traian Stoica, notar public. Dr. Vasile A bu, adv. Dr. N. Oltean, adv. Dr. Basil Isailă medic. Octavian Laurențiu, candidat de adv. N. Muntean, prof. L. Moldovan, prof. I. Danciu, căpitan în rezervă. Corneli Schiau, dir. șcl. N. Vecerde, învățător. Ilariu Craina, candidat de adv. Pavel Crișan, contabil de bancă. D. Sanislau, proprietar. Ambrozie Șancu, econom la oraș. Petru Țentea, proprietar. E. Gribincea.

Din Sebeș-Alba s'a trimis directorului dela Curentul următoarea întâmpinare:

Domnule director, — În ziarul dvstră s'au strecurat mai multe articole ofensatoare la adresa I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului.

Credincioșii subsemnați, conștienți că prin acest procedeu se lucrează la subminarea autorității bisericești și la adminuarea presti-

giului de care trebuie să se bucure biserica, mai ales în aceste vremuri de vădită depresiune morală, protestează cu indignare, reprobând cu hotărâre acțiunea ziarului „Curentul”.

Vă rugăm, dle director, să binevoiți să dispuneți încetarea acestei campanii nejustificate și defăimătoare.

Primiți șcl.

Sebeș-Alba, 8 Februar 1933.

Vasile Oana, prot. Sergiu Medean, prot. în retragere. Dr. Ioan Cușută, adv. Dr. Smion Vuicu, adv. Gh. Suciu, ing. inspector sil. D. Roșu, inginer subinsp. silvic. Dr. Ioan Postescu, I. Goția, inv. Raica I. inv. Pr. Vasile Popa. S. Cărpinișan, dir. gim. de stat. Dumitru Călugăr, prof. de religie. Pr. I. Lazar, D. Bozdoc, inginer subinspector silvic. Dr. I. Păcurar, adv. P. Opincariu, inv.

Din Șercaia, către acelaș ziar: Subsemnații protestăm cu adâncă revoltă sufletească împotriva campaniei nedrepte și pătimase ce s'a desfășurat în ziarul „Curentul” în contra bisericii noastre ortodoxe din Ardeal și a iubitului nostru ierarh din fruntea ei.

Biserica suntem noi, filii săi dreptcredincioși, și cine ponegrește biserica, lovește în noi. Iar actualul cap al bisericii noastre dreptmăritoare de dincoace de Carpați, este unul dintre cei mai luminați și mai merituosi ierarhi ai bisericii române. Vom face, între orice împrejurări zid de apărare în jurul acestei personalități de înalt prestigiu moral și cultural.

Semnează următorii:

Dr. Alexandru Socaciu, avocat. Gheorghe Coman, dir. P. T. T. Ioan Gheroiu, pensionar. Mateiu Boanfa, dir. școlar. Dr. Ioan Oana, avocat. Dr. Serafim Oana, adv. Pr. Valeriu Judele, adm. prot. Pr. Septimiu Popa, paroh. Mateiu Mateiu, f. rev. școlar. Gheorghe Stoica, fost primar. Emilian Cornea, casar de bancă. Valer Fușcan, învăț. Grigorie Neagoș, inv. director.

Intregire. În declarația fruntașilor dela Brașov trimisă în 3 Februar a. c., se mai adaog numele preoților Ioan Prișcu și Dr. Nicolae Stinghe, dir. Ioan Moșoiu și pr. Dr. Petru Debu.

Gratie tendințelor moderne de restaurare a plenitudinii tradițiunii, grazie anumitor mișcări ce tind la liberarea catolicismului de sistemul roman, o apropiere importantă se schițează față de Ortodoxie; actul decisiv însă, poate că încă îndepărtat, ar consta în restabilirea ierarhiei de succesiune apostolică acolo unde ea a fost desființată. Un loc a parte este ocupat în această mișcare de Biserica episcopală a Angliei, a Americii și a altor țări. Eu nu voi atinge chestiunea validității hirotoniilor anglicane, chestiune canonică și nu dogmatică, care nu va putea fi tranșată pentru Biserica ortodoxă, decât de o autoritate bisericească competentă. În tot cazul, Biserica episcopală este, în lumea protestantă întregă, cea mai aproape de Ortodoxie. Printre diversele tendințe ale anglicanismului, mișcarea «anglo-catolicilor» devine tot mai importantă; ea se atașează cu perseverență re-

Sf. Sinod

Sesiunea ordinară a Sfântului Sinod s'a deschis Miercuri dimineața. După celebrarea serviciului divin, membrii s'au întrunit în sala sinodală dela biserica Antim.

La deschidere a fost de față și ministrul cultelor, dl profesor D. Gusti, care a citit mesagiul regal de deschidere a sesiunii.

I. P. S. Sa Patriarhul Miron a rostit apoi o scurtă vorbire schițând programul lucrărilor.

După aceea s'au ales comisioanele, cărora li se vor repartiza lucrările curente.

Sedința din ziua următoare a fost consacrată lucrărilor în comisii.

De ce și-a botezat regele Bulgariei fiica ortodox? Un ziar vienez publică un articol dela corespondentul său din Bulgaria, în care se explică motivele ce-au îndemnat pe regele Boris să-și boteze fiica în confesiunea ortodoxă. Gestul e cu atât mai semnificativ cu cât regele Bulgariei făcuse la căsătoria sa anumite asigurări că-și va boteza copiii la catolici, iar constituția bulgară nu cere decât regelui, și prin urmare și principelui moștenitor, să fie ortodox, nu însă și familiei sale. Cu toate acestea regele Boris a ținut să-și boteze fiica ortodox, provocând un mare entuziasm în mijlocul poporului său. Motivul nu e altul decât voința înțeleptului rege de a întări și mai mult legăturile de suflet ce există între el și poporul bulgar, dându-și seama că adoptând și pentru familia sa religia poporului său, va fi și mai iubit, va fi considerat de poporul bulgar și mai mult ca identificat cu sine, cu aspirațiile sale. Regele Boris și-a dat seama că dacă ar rămânea în familia sa numai el, și eventual principele moștenitor, ortodox, această ortodoxie a lui ar fi socotită și ar fi și de fapt prea numai o calitate oficială, o mască înafară de casă. Așa însă a dovedit poporului bulgar că și-a însușit religia lui, bunul sufletesc cel mai scump și cel mai național al lui, cu toată sinceritatea și dragostea și vrea să

fie ca poporul său și în viața intimă familială.

Regele Boris știe că cea mai trainică legătură de iubire între rege și popor se crează atunci când regele se identifică cu aspirațiile religioase ale poporului său.

Probleme, fapte, comentarii

În 5 Martie să fim la Cluj! Cu însuflețire, neobișnuită la noi, se răspunde chemării de sufletească mobilizare, în urma acțiunii pornite pentru organizarea asociației generale a mirenilor ortodocși din mitropolia Ardealului.

Pentru întemeierea Asociației generale **Frăția Ortodoxă Română**, ni se anunță participarea din toate unghiurile țării ardelenne, din orașe și sate.

Chiar din depărtatele localități dela vest, ca b. o. din Salonta, ni se vestește că deși acolo ortodocșii sânt încă puțini la număr, vor veni la Cluj șaptezeci de domni, doamne și țărănime.

Cu atât mai ales se prevede o participare impunătoare din locuri mai apropiate, care vor trimite delegați la adunarea din 5 Martie 1933.

Incepând dela bătrânul în veci tinăr Brașov, cu renumele său de neprihănită ortodoxie în istoria luptelor noastre religioase, și până la satele smerite dar nu mai puțin înzestrate, în trecutul lor istoric, cu o puternică și probată conștiință ortodoxă, toate au să fie reprezentate în marea adunare clujană.

În 5 Martie vom fi, în număr covârșitor, prezenți în capitala Ardealului!

Proiectul de lege, pentru reducerile retribuțiilor funcționarilor publici, a format obiectul unor lungi debateri parlamentare atât în ședințe publice, cât și în comisii.

Oratorii partidelor din opoziție, slab combătuți de guvernamentali, au arătat cât este de inoportun și

elaborează în mod constant contraotrăvuri. Cu tot triumful autorității într-o confesiune creștină anumită, conștiința integrală a Bisericii ecumenice continuă să trăiască în profunziuni și tinde în mod natural la o altă unitate — unitatea interioară, în lumea protestantă. Cele două nume de Stockholm și Lausanne simbolizează mișcarea către reunire, care începe în sânul lumii creștine și care poartă deja roade. Dar această mișcare aduce o revizuire și un control al specificului spiritual din comunitățile creștine. Ea va conduce în mod irezistibil, prin însăși forța lucrurilor, la aprofundarea chestiunilor cu privire la tradițiunea bisericească; și, ca o urmare, ea va provoca o întoarcere, mai întâi imperceptibilă, la Ortodoxie. Această întoarcere devine deja perceptibilă în mișcările avansate ale lumii protestante, care se definesc ele înșile ca *hoshkirchliche Bewegung*.

stabilirii tradițiunii vechi și se apropie de Ortodoxie. Se poate spera că reunirea Ortodoxiei și a Bisericilor episcopale anglo-americane va fi opera unui viitor destul de apropiat și că acest moment va fi decisiv în istoria restabilirii unității pierdute a Bisericii și a păcii între Orient și Occident.

Biserica ortodoxă ia parte la mișcarea inter-confesională, ecumenică, la care catolicismul nu participă în nici un fel. De unde vine o astfel de diferență între aceste două părți ale Bisericii separate? Participarea Ortodoxiei la această mișcare nu înseamnă deloc că ea poate să renunțe în ceva la tradițiunea ei, sau că ea poate să accepte un compromis. Relațiile cu confesiunile eterodoxe pot ajuta Biserica ortodoxă să atingă mai multă plenitudine și largime. Ortodoxia însă este prezentă la conferințele acestei mișcări pentru a mărtu-

risi adevărul. Aceste conferințe nu sânt sinoade, nu sânt decât adunări prealabile, este o «conciliațiune»; nu există motive pentru care ortodoxia ar trebui să evite atari conferințe. Dimpotrivă, dragostea creștină care sădă mărturie de credința ta, să te faci «tuturor toate», cum spune apostolul, «pentru ca măcar pe unii să dobândești» (I Cor. 9, 22). Ortodoxia nu este separată de lumea creștină întregă prin zidul unei puteri absolute, a cărei recunoaștere prealabilă s'ar impune. Acest obstacol nu există pentru ortodoxie; ea poate să întrețină relațiuni, în toată libertatea și sinceritatea, cu lumea creștină întregă, rămânând totdeauna ceace este. Biserica ortodoxă nu-și pune nădejdea în eforturile omenești și în zelul misionar al membrilor săi, ci ea speră în forța Spiritului lui Dumnezeu, care sălășluiește în biserică și care conduce popoarele la unitate. Această

imoral proiectul de lege a reducerilor, adus în parlament în mod cu totul pripit. Este o mare nedreptate să se creeze, prin acest proiect, privilegii unor categorii de funcționari, contribuind astfel și mai mult la deosebiri adânci între slujbașii statului, când adecă unii incasează sume cu totul mari, iar alții li se ia pâinea dela gură...

Ocupându-se de salarizarea clerului, unul din vorbitori, Pr. Cucuina, spune că preoțimea a suferit cele mai grele reduceri în ultimii ani; oratorul cere ca întâi să se aplice reduceri la diurnele parlamentarilor, la salariile miniștrilor și ale subsecretarilor de stat, iar după aceasta să se procedeze la măsuri pentru ieftinirea traiului. Dacă se cer sacrificii, ele să fie generale.

Parlamentarii au cerut, ca economiile să se înceapă de sus. În bugetele ministerelor sânt înscrise sume de zeci de milioane pentru „însărcinări” date persoanelor în afară de cadrul funcționarilor. Ministerul de interne are 176 de inspectori generali administrativi, definitivi și diurniști; unii dintrînșii n'au altă pregătire decât calitatea de foști agenți electorali, răsplătiți cu demnități ce nu li se cuvin.

S'au găsit de altfel și voci majoritare, care în cameră au declarat că slujbașii statului primesc sacrificii, dar să fie suportate egal și de toți. Cu unele modificări proiectul este totuși adoptat.

Icoane apusene în bisericile noastre. — Ajuns întâmplător într-o casă împodobită cu icoane, am fost izbit din momentul întâi de un semn cu forma unei frunze de scumpie.

Nu mi-am putut da seamă de însemnătatea lui. Abia mai târziu am aflat din cuvântul unui înalt chiriach, că semnul acesta simbolizează cultul inimii, mult predicat de apuseni; am primit apoi tot atunci sfatul părintesc: ca ori de câteori un ortodox va vedea asemenea icoană în casa unui credincios, să nu uite a-l îndemna să o înălțare, ca una ce nu aparține credinței noastre.

Unitate nu se poate găsi decât în ortodoxie. Popoarele caută acum ortodoxia, adesea fără să știe; popoarele o vor găsi, căci s'a zis: «Căutați și veți afla».

In românește de:
Nicolae Grosu.

O carte de mult așteptată este: Predici pentru popor de arhimandritul Iulia Scriban. Desore va loarea acestei cărți mărturisesc și faptul că, în vremea de dinaintea războiului, s'a tipărit în a treia ediție, și se cerea mereu. Tipografia Oștii Domnului a tipărit-o acum în ediția a patra. Porunca vremurilor nouă este: predică vestirea cuvântului lui Dumnezeu! În cartea aceasta preoțimea are un ajutor de mare pret. Volumul I cuprinde și predicile pentru Duminecile din postul mare, cu totul 22 predici. Volumul se comandă dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu, cu 40 Lei și 10 Lei poșta.

Mi-am adus aminte atunci și de vechea bisericuță de pe creasta unui deal, unde am stat în fața iconostasului, — și vedeam icoana Maicii Domnului la stânga mea, iar la dreapta icoana Mântuitorului. Amândouă înrămate în aur și ornate cu câte-o inimă roșie ca sângele.

Neliniștea mi se mărea, intrând într-o Duminecă în această bisericuță: semnul străin mă turbură.

După serviciul divin am încercat să fac observările ce mă preocupau și m'am îndreptat spre Cucernicul preot, cel mai în drept de a contribui la înlăturarea icoanelor de rit străin din biserică și din casele credincioșilor.

Am vizitat apoi nu mai puțin de zece biserici ortodoxe, din care nu lipseau icoanele cu acest cult al inimii.

De curând trecu un colportor pe la mine. Il întrebai de confesiunea la care aparține. — „Ortodox”, îmi zise el. Dar îmi vorbi de „vlădica Blajului”. Era greco-catolic, care vindea icoanele cu acest cult.

Înlocuirea lor, cu cele care merită să slujească drept podoabe în lăcașurile Domnului, trebuie s'o ceară toți bunii ortodocși.

A. Străuț.

INFORMATIUNI

Știre personală. I. P. S. Mitropolitul NICOLAE al Ardealului a plecat Miercuri la București pentru a participa la ședințele Sfântului Sinod, convocat în sesiune ordinară.

Monetele de 20 Lei cu efigia Marelui Voevod Mahai vor fi scoase din circulație cu ziua de 28 Februar 1933. Până la sfârșitul acestei luni monetele vechi se pot preschimba, la Banca națională și sucursalele sale, cu monetele nouă de 20 Lei având efigia Regelui.

Act de mulțămire. Primim: Epitropla parohiei noastre din Zăști, prot. Hunedoarei, aduce mulțămiri din **Constantin Barsan**, fost deputat de Hunedoara, pentru darul său de 500 Lei, făcut sfintei noastre biserici. Pr. **Leontin Ungur**, paroh ort. rom. în Zăști.

† **Pr. Aron Cotruș** din parohia Lupu, protopopiatul Miercurea, a încetat din viață, zilele acestea, în Institutul pentru profilaxia cancerului din Cluj. Decedatul este tatăl poetului Aron Cotruș, atașat de presă la legația română din Varșovia. Răposatul în Domnul trece la cele veșnice în etate de 70 ani. E înmormântat în comuna Lupu. Odihnească în pace!

Parohia ort. română din Vaidei, protopopiatul Orăștiei, și-a primit Duminecă, în 12 l. c., păstorul sufleteș în persoana părintelui Gh. Dreghici, introdus din partea părintelui administrator protopopes, Ion Moța, care în cuvinte potrivite urează succese tinerului preot, iar credincioșilor le cere concursul și dragostea cu care

trebuie să întâmpine lucrarea noului lor păstor. Părintele Gh. Dreghici mulțumind tuturor celor ce au contribuat la alegerea sa, făgăduiește solemn credință și apostolică râvnă în munca ce-l așteaptă.

Nu se mai face schimbare orei, în oră de earnă și oră de vară, cum am avut anul trecut. Pe viitor ora va rămânea în permanență aceeași, așa cum este acum.

ȘTIRI LOCALE

O conferință, în scopul popularizării de cunoștințe, a ținut Duminecă seara, în seria prelegerilor organizate în sala prefecturii județene, dl Iulian Dumitru, profesor la școala superioară comercială din localitate. Subiectul său a fost principiul naționalităților și problema minorităților, — lucruri mult discutate în lumea juristilor și a oamenilor de știință. Conferențiarul expune pe scurt principiile care stau la baza formării statelor, stăruiind în deosebi asupra naționalității și a concepțiilor ce stăpânesc asupra ei în diferitele state. În legătură analizează apoi problema minorităților în raport cu tratatele de pace și drepturile ce li se cuvin pe temeiul acestor tratate. Expunerea, lămurită și îngrijit documentată, a făcut bună impresie asupra auditorului, în mare parte alcătuit din tineret.

Mulțumită. Societatea ortodoxă națională a femeilor române, secția Sibiu, a înălțat o cantină de fete „Domnița Ileana”, o cantină unde elevele lipsite de mijloace primesc masa gratuit, iar care stau la periferia orașului o primesc cu preț moderat.

Pentru susținerea și funcționarea acestei cantine au binevoit a contribui cu bani următorii: dna P. Floașiu 500 Lei, dna Fl. colonel Florescu 100 Lei, dna E. Bărbat 100 Lei, dna Clementina Oașa 100 Lei, dl N. Colan, rectorul acad. teol. 100 Lei, dl Virgil Nistor, asesor cons. 100 Lei.

Alimente în natură au dat dnele M. Moșoiu: fasole, bulion, Fl. colonel Florescu: varză albă, cartofi și ceapă; Stănuța Pătruț: 4 kgr. făină, ceapă și castraveți; M. Odor bulion, cartofi, gulii și făină; Valeria Bratu 2 kgr. făină; Letiția Bologa 3 kgr. fasole; Eug. Tordășianu cartofi. Ne împlinim o plăcută și creștinească datorință a exprima mulțumită pe această cale stimatelor donatoare și donatori.

Comitetul.

Convocare. Adunarea generală a Comitetului școlar, al școlii normale „A. Șaguna” din Sibiu, se convoacă pentru ziua de 5 Martie 1933 ora 11 a. m. în localul școlii. În cazul că nu se va întruni majoritatea membrilor, adunarea se va ține în ziua de 12 Martie 1933, aceeași oră. La ordinea zilei: conul de gestiune pe 1932 și bugetul pe 1933. — Președinte: Tr. Scorobet; Secretar: Ioan Sandu.

Organizați Reuniuni de femei

Dr. Ilie Beu, medic, și Dr. Oct. Beu, consilier de legațiune, mulțămesc pentru condolențele exprimate din prilejul decedării neuitatei lor soții și mame

Valeria Beu n. Colbazi.

Sibiu, în Februar 1933.

CARTI ȘI REVISTE

Cărți mai nouă. *Statal în fața sectelor*, de Dr. Grigorie Gh. Comsa, Episcopul Aradului. Biblioteca creștinului ortodox. Nr. 105. Prețul 3 Lei. În broșura prezentă Preasfințitul autor atrage din nou atențiunea autorităților de stat asupra primejdiei sectare și face propuneri foarte nimerite în privința măsurilor, pe care statul ar trebui să le ia fără amânare împotriva infractorilor.

Icoane alese din viața ortodoxiei, de Pr. Ilarion V. Felea. Biblioteca creștinului ortodox. Nr. 95—99. Prețul 8 Lei. Autorul prezintă o serie de împrejurări și fapte caracteristice din istoria bisericii și a neamului nostru în expunere clară și pe înțelesul tuturor. De vânzare la Librăria arhidiecezană, din Sibiu.

Anunț de arendare

Se arendează pășunatul de pe hotarul comunei Lom, pe timp de 1 Martie până la 31 Dec. 1933. Afară de aceasta, se dă în arândă pentru pășunat dela 1 Martie până la 1 Mai și dela adunarea recoltei până la 31 Dec. miriștea și fânețele de pe aceste moșii în suprafață de 148 jug.

Arendarea se face prin oferte închise, care se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45 până la 28 Februar s. c.

(14) 1—1

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 460/1932. (13) 2—3

Concurs

Pentru întreprinderea parohiei vacante de clasa III-a **Folt**, aparținătoare protopopiatului de Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conf. coalei B.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială 6 jugăre de I a calitate.
4. Stola stabilită în ședința Cons. parohial ținută la 2 Ianuar 1933.
5. Drept la lemne de foc și pășunat.

Se observă, că parohia este situată la distanța de 2 km. dela halta Pricaz.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale în termenul deschis la Oficiul protopopes subsemnat, iar cu prealabilă încunoștințare a acestuia se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă, sau sărbătoare, pentru a se face cunoscutei poporului.

Geoagiu, la 27 Ianuar 1933.

Oficiul protopopes ort. rom. de Geoagiu în înțelegere cu Cons. parohial.

V. Goron
protopop

Nr. 1200.

(9) 1—3

Concurs

În înțelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III Șirnea, protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.

2. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poftiți să-și înainteze, în termen, cererile, provăzute cu toate actele necesare, Oficiului protopopesc ortodox român Bran; să se prezinte în parohie, în vre-o Duminică sau sărbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 8 Decembrie 1932.

Vasile Stoileanu
protopop.

Nr. 41/1933.

(11) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu dreptul de succesiune pe lângă bătrânul paroh Simeon Alămor, protopopiatul Săliște, în senzul hotărârii consiliului arhiepiscopesc Nr. 9505 B din 1932 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Jumătate din sesiunea parohială

Concursul se va desfășura în regulă, înaintea cetului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a-i cunoaște poporul.

Săliște, 20 Ianuar 1933.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. D. Boreia
protopop.

Nr. 184/1933.

(10) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Hărseni, protopopiatul Oituz se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat conform coalei B.

2. Locuință, constătoare din 3 camere — fără edificii economice.

3. Sesiune parohială de 10 jugăre (arător și fân).

4. Lemne de foc din pădurea comunală și a posesoriatului, pe lângă taxele cuvenite, având a se în grijă preotul de tăiatul și transportul lor.

5. Venitele stolare stabilite de adunarea protopopească și aprobate de Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc pentru întreg tractul.

Reflecții la acest post vor înainta cererile lor de concurs, însoțite de actele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oituz, la Șercaia, jud. Făgăraș, și cu prealabila încuviințare vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în parohie, la sfânta liturghie, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul. Oficiul protopopesc Oituz în înțelegere cu consiliul parohial.

Șercaia, 30 Ianuar 1933.

Valeriu Judele
adm. protopopesc

Nr. 72/1933.

(12) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune lângă bătrânul paroh Ioan Popa în parohie cl. II-a din Arpașul de sus, protopopiatul ortodox Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc din 10 Ian. 1933 Nr. 9833 B, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sânt:

1. A treia parte din venitele parohiale sistematizate și existente, fără a se atinge de dotația preotului dela stat.

2. Folosința unui jugăr de pământ.

3. Viitorul capelan nu are dreptul a mai cere altă atolă sau pământ dela popor.

4. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan să-și înainteze cererile înscrise conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc din Avrig (posta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, predica și eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 21 Ianuar 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig în înțelegere cu cons. parohial.

Ioan Căndea
protopop.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia 6 ³⁰ , 14 ³⁰ , 17 ³⁰	7 ⁵¹ , 17 ¹² , 22 ³⁰
București 5 ³⁰ , 12 ³⁰ , 18 ³⁰	11 ⁴⁰ , 19 ³¹ , 7 ⁴²
Copșa-mică 6 ¹⁰ , 17 ⁵⁵ , 18 ³⁰	7 ²⁰ , 19 ⁵⁰ , 18 ³⁰
Ocna-Băi 6 ³⁰ , 12 ³⁰ , 15 ³⁰	7 ⁴⁰ , 13 ³⁰ , 16 ³⁰
Peatra-Olt, Buc. 9 ³⁰ , 16 ³⁰ , (ac)	10 ¹⁰ , (ac), 12 ³⁰
Sighișoara, Agn. 5 ³⁰ , 16 ³⁰	16 ³⁰ , (ac), 22 ³⁰
Vurpăr 16 ³⁰	8 ⁰⁰ , 15 ⁴⁴

ANUNȚ**Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie**

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

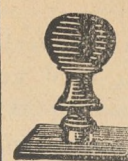
Telegraful Român

Anunțuri și reclame

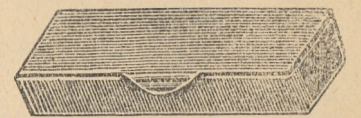
Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este:

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Tot felul de STAMPILE

din cauciuc, montate pe mănere de lemn, în doze sau ceasornice portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, tablile emailate, tablile din alamă cu inscripții gravate, în orice dimensiuni, precum și tot felul de imprimate furnizează pe lângă prețuri modeste

Tipografia și prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113
Comande se primesc și la Libr. Arhidiecezană, Sibiu

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

Concepția creștină despre proprietate și dușmanii ei, de Gh. G. Săndulescu, doctor în teologie. Lei 75.

Predica de pe munte, studiu exegetic, de Dr. G. L. Munteanu, profesor la Acad. teologică din Cluj. Lei 55.

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturghia bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebreale, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de înot și lecții de înot

Pentru bărbați:

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 8—10 ore a. m.
Joi: dela 8—10 ore a. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m.
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m.
Duminică: dela 7—9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. pr. urcate
Miercuri: dela 10—12 ore a. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m.
Vineri: închis
Sâmbătă: închis
Duminică: dela 9—10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara pr. urc.
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10—12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Miercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: închis
Vineri: închis
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m., dela 1¹/₂—5 p. m., dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Duminică: dela 7—12 ore a. m. prețuri urcate

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Miercuri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Vineri: dela 8—10 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—10 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Duminică: dela 7—10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur și de aer cald

Luni: închis
Marți: închis
Miercuri: închis
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Vineri: dela 1¹/₂—5 ore p. m. dela 5—7¹/₂ ore seara prețuri reduse
Sâmbătă: închis
Duminică: închis

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Joi: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—4 ore p. m.
Sâmbătă: dela 10—12 ore a. m. și dela 4—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10—12 ore a. m.

BAI DE PUTINA

Luni: închis
Marți: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Miercuri: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8—12 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara

Vineri: dela 8—2 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8—2 ore a. m. și dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 7—2 ore a. m.

În zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminică.